

Plukovník Bohumír Nitsch-Nyč

* 30. listopadu 1900 Návozná

† 20. srpna 1986 Praha

PERSONÁLIE

Portrét plukovníka Nitsche se trochu vymyká z obvyklé řady uveřejňovaných personálií, avšak na druhé straně dostatečně vypovídá o praktikách bývalého Vojenského obranného zpravodajství (OBZ), kterým se v poslední době nevěnuje příliš pozornosti. Přece jen, od té doby nás dělí dobré půlstoletí ...

Při rehabilitacích na začátku devadesátých let minulého století se vloudila nejedna chybička. Jednou z nich byla zpráva federálního ministra obrany I. Andrejčáka o tom, že mimo jiné podepsal i dekret o rehabilitaci plukovníka Bohumíra Nyče; po několika dnech byla sice zpráva dementována, že se jednalo o záměnu jména a dotyčný už byl rehabilitován v polovině šedesátých let. Informace v každém případě vyvolala

poměrně značný rozruch v médiích. Tehdy totiž ještě žily oběti jeho provokací, jež prováděl jako příslušník nechvalně pověstného 5. oddělení hlavního štábu (Vojenského obranného zpravodajství - OBZ) a později X. (kádrového) odboru ministerstva národní obrany.

Alexandr Solženicyn kdysi také napsal: „Komunismus nikdy neskrýval fakt, že odmítá všechna absolutní pojetí mravnosti. Posmívá se jakýmkoliv úvahám o „dobru“ a „zlu“, jako o nepopíratelných kategoriích. Komunismus považuje mravnost za relativní, za třídní záležitost. Podle okolností a politické situace, jakýkoliv čin včetně vraždy, dokonce zabíjení tisíců může být „dobré“ nebo může být „špatné“. To všechno záleží na třídní ideologii...“

Zdá se, že její více než čtyřicetiletá vláda v nás zanechala mnohé stopy, aniž si tuto skutečnost dostatečně uvědomujeme. Po letech výchovy k „třídnímu boji“ a k „nenávisti vůči třídním nepřátelům“ nabývají bitvy o mravní hodnoty národa nebývalého významu. Potřebujeme proto mravní vzkříšení, duchovní i mravní obrodu v podstatně větší míře než kdy jindy v naší dávné i nedávné minulosti.

Bohumír Nitsch zahájil vojenskou kariéru ještě za Rakouska-Uherska, když jako desetiletý synek revírnicka a správce velkostatku nastoupil do nižší vojenské reálky Fischau u Vídně. Ve studiích pokračoval i za první světové války ve vídeňské kadetce. Po vzniku Československé republiky se v roce 1919 přihlásil jako dobrovolník do československé armády, absolvoval v roce 1920 jednoroční důstojnický kurz při Vojenské akademii v Hranicích a byl aktivován v hodnosti podporučíka. Poté působil u několika pěších pluků jako velitel čety, později roty i jako instruktor ve škole rotmistrů z povolání, nakonec v škole na důstojníky v záloze. Mezitím, 13. června 1926, se v Brně oženil se slečnou Zdenkou Hanušovou. V roce 1932 absolvoval školu velitelů rot.

V této době byl svými nadřízenými hodnocen jako důstojník „svědomitý, pilný a iniciativní s vyvinutým smyslem pro odpovědnost, které se nebojí“. Byl „přímý, ukázněný, kamarádský, k podřízeným přísný, ale spravedlivý a pečlivý“. Dále studoval a snažil se všude vyniknout a uplatnit. „Sanquinik“, který se však dokázal „ovládat, vyhraněné povahy“.

Za mobilizace v září 1938 byl velitelem kulometné roty a následně až do 15. března 1939 působil v delimitační komisi. Štábní kapitán Bohumír Nitsch, krátce před tím, 10. března 1939, předložil velitelství pěšího pluku 31 „Arco“ v Jihlavě žádost, *„aby mu byla v osobních dokladech změněna národnost německá na českou“*, což velitelství provedlo *„zápisným řízením“* a provedení už 14. března nahlásilo ministerstvu národní obrany.

Po nacistické okupaci se podle vlastního, pozdějšího vyjádření účastnil s ostatními důstojníky pěšího pluku 31 v Jihlavě příprav pro ilegální činnost; údajně měl v úmyslu odejít do Polska, což už se neuskutečnilo, protože dne 10. září 1939 byl zatčen gestapem a odsouzen ke dvěma a půl roku káznice. Mezitím se mu v únoru 1940 narodila dcera Zdenka. Po odpykání trestu byl ještě od 1. dubna do 1. prosince 1942 internován v koncentračním táboře „Pod kaštany“. Zůstal v domácím léčení v brněnském Králově Poli až do dubna 1943, kdy nastoupil zaměstnání ve velkoobchodě a mlýnech ve Skalici nad Svitavou. V září téhož roku se mu narodil syn Milan. Od roku 1944 zpravodajsky spolupracoval s členem ilegálního Místního národního výboru v Boskovicích dr. Mazalem, závěrečných bojů se však aktivně nezúčastnil.

Tedy dosud celkem normální kariéra i osudy prvorepublikového důstojníka. Ke zlomu nejspíše došlo po osvobození Brna jednotkami Rudé armády, kdy se Nitsch 28. dubna 1945 stal velitelem koncentračního tábora v Kounicových kolejích v Brně, 8. května 1945 vstoupil do Komunistické strany Československa a už 12. května 1945 byl „ustanoven“ přednostou 2. (zpravodajského) oddělení 3. divize a od 28. června 1945 přednostou skupiny 5. oddělení 3. vojenské oblasti. Rozhodnutím Zemského národního výboru v Brně z 18. října 1945 dostal povolení ke změně příjmení na „Nýč Bohumír“. Nadřízení tehdy oceňovali jeho zkušenosti s tím, že *„má předpoklady pro upotřebení ve zpravodajské službě“*. Současně však upozorňovali, že *„hodí se lépe pro praktickou výkonnou službu než jako orgán řídící“*, což jeho následující činnost zcela potvrdila.

Na velkém shromáždění důstojníků obranného zpravodajství v Praze Bedřich Reicin a jeho zástupce JUDr. Karel Vaš ostatní seznámili s „generální linií“ OBZ. Tenkrát oficiálně představovala likvidaci sítí německého abwehru a gestapa, očistu armády od kolaborantů i spolupráci s civilní orgány – především ze Státní bezpečnosti – ve smyslu retribučních dekretů prezidenta republiky.

V této době se Nýč seznamuje s předválečným vojenským zpravodajským důstojníkem – majorem Jaromírem Přecechtělem, v té době zpravodajským důstojníkem brněnského 3. sboru, čímž začala jejich neuvěřitelná spolupráce, o níž 21. února 1951 uvedli:

„Na jedné straně jsme museli na rozkaz generála [tehdy ještě podplukovníka - pozn. VZ] Reicina provádět zpravodajskou obranu proti Polsku, a na druhé straně jsme (5. oddělení velitelství oblasti 3) udržovali s polskou komunistickou stranou velmi přátelské styky. [!] Náš přátelský poměr byl stále kalen tím, že byl polskými orgány chycen špion 2. oddělení v Polsku... Nemohli jsme dost dobře chápat, kdo řídí práci 2. oddělení v Polsku... Nemohli jsme dost dobře chápat, kdo řídí práci 2. oddělení a proč je vůbec zpravodajská činnost proti Polsku dovolena. Usoudili jsme (podplukovník Nýč, podplukovník Přecechtěl a major Prášil), že naši práci řídí naprostí diletanti, kteří více zpravodajské službě škodí než prospívají. Nemohli jsme pochopit, proč se do zpravodajské služby stále nabírají osoby nespolehlivé, obdivovatelé západu: kapitán Zajíček (doživotní žalář), kapitán Soukup (zuřivý národní socialista), major Vyhnánek a řada dalších důstojníků, kteří byli postupně až v roce 1949 z 5. oddělení buď odstraněni nebo zavřeni. Přičetli jsme to tomu, že žádný referent asi nemá odvahu tuto situaci Reicinovi vysvětlit, poněvadž ten prostě s nikým nemluvil...“

Tím jejich zpráva ovšem ještě nekončí, dále vydávají svědectví o vlastním „chodu“ vojenské kontrarozvědky v letech 1945–1947:

„O nějaké ideologickém školení nebo růstu zpravodajských důstojníků se nedalo vůbec mluvit, ba možno směle tvrdit, že bylo zakázáno. Sledování národně socialistických rozvratníků v armádě se neprovádělo. Vždy se nám zdálo, že u Státní bezpečnosti v Brně jsou poměry lepší. O členy strany se nikdo nestaral, byli jsme úplně v ilegalitě a tímto lhostejným postojem jsme ztratili spoustu dobrých důstojníků. Závěrem můžeme léta 1945–1947 nazvat obdobím, kdy za tichého souhlasu nebo aspoň pasivního postoje generála Reicina, náčelníka 5. oddělení se armády zmocnili reakční živlové a špioni. V tomto období se dalo v Rakousku a v západním Německu, vzhledem k panující bídě a dezorganisaci při troše předvídavosti učiniti na poli zpravodajském mnoho do února [1948 – pozn. VZ], nebylo však vykonáno téměř nic.“

Situace v OBZ však tak tristní zase nebyla, spíše odráží dobové reakce po zatčení Bedřicha Reicina, kdy revoluce začala požírat své vlastní rodiče. Velitel 3. oblasti armádní generál Zdeněk Novák vyslovil podplukovníku Nyčovi při jeho odchodu do Prahy „pochvalné uznání“ a „svůj velitelský dík“ za jeho „obětavou práci a vynikající výsledky, jichž jste dosáhl v zastávající Vámi funkci v době svého přidělení od 20. 7. 1945 do 29. 9. 1947 u velitelství 3. oblasti“. Dne 1. září 1947 totiž postoupil ve své kariéře, neboť byl ustanoven náčelníkem pátrací skupiny 5. oddělení hlavního štábu. Jeho prvním úkolem v nové funkci bylo sledování podnáčelníka hlavního štábu divizního generála Heliodora Píky. Sám později o tom uvedl:

„Byl jsem přímo podřízen Reicinovi a téměř dva měsíce jsem nic jiného nedělal než prováděl sledování generála Píky. Rekonstruoval jsem jeho síť přes ministerstvo zahraničních věcí u všech zastupitelských úřadů, vyslídil všechny jeho tyky, které byly vesměs zpravodajsky závadné [pochopitelně z tzv. třídního hlediska – VZ], ale nějaký doklad – dokument se mně nepodařilo sehnat.“

Dvě nevysvětlitelné věci zatěžují moje svědomí [!]:

1. Někdy v březnu 1948 jsem byl zavolán ke generálu Reicinovi v přítomnosti generála Klena [tehdy přednosta pátrací skupiny 5. oddělení hlavního štábu – VZ] a byl jsem tázán, zda umím zacházet s chloroformem. Když jsem odpověděl záporně, řekl mi, že on nějaké zkušenosti má a prakticky mi je předvedl. Dále mi nařídil, abych si vybral dva naprosto spolehlivé důstojníky, a to podplukovníka Přecechtěla [jako šofér – VZ] a Mysíka [pátrač 5. oddělení hlavního štábu, jako pomocník – VZ] s tím, že máme Píku unést z bytu, chloroformovat a v Rakousku předat, jak doslovně udal „nějakému Rusákovi“. Tento úkol, že je přísně tajný, že mám odjet na jižní Moravu a sondovat půdu pro provedení převozu Píky do Rakouska...

Oním „Rusákem“ bylo středoevropské ústředí NKVD ve Vídni. Reicin tehdy podle Nyče zvláště „zdůrazňoval, že Píka má velké znalosti o SSSR, že mají na něm sovětské orgány velký zájem, že musí být likvidován, aby v případném jeho útěku do ciziny nemohl všechno, co ví o SSSR v cizině vyžvanit“.

Nyč také převezl generála Píku z vily v Dělostřelecké ulici po Reicinových neúspěšných výsleších do vězení v Kapucínské ulici a veškerý materiál předal tehdejšímu vojenskému prokurátoru JUDr. Karlu Vašovi. Současně jej upozornil, že „tento materiál na Píku je velmi slabý a říkal Vašovi, aby si ještě on sám vzal Píku k výslechům a aby odložil přelíčení s Píkou na pozdější dobu, že prý si Reicin pokusí ještě něco na Píku sehnat, aby tento mohl dostat větší trest“.

Účastník těchto výslechů plukovník Ludvík Klen po svém zatčení dne 1. srpna 1952 vypověděl: „... z celého průběhu vyšetřování generála Píky v oné vile v Dělostřelecké ulici jsem si již učinil obrázek, že Reicin se snaží za každou cenu generála Píku odstranit, jelikož to bylo jasně

vidět z toho, jakým způsobem výslech vedl a jak byl rozčilen, když nemohl dosáhnouti toho, co chtěl, protože mu generál Píka jeho obvinění stále vyvracel...”

S tím souvisí i další „hřích“, jenž později „zatěžoval“ svědomí plukovníka Nyče, o němž později řekl:

„Jak jsem již uvedl, neměli jsme žádné usvědčující doklady proti generálu Píkovi. K dispozici byla pouze část londýnského archivu, z něhož byly jasné styky generála Píky s anglickou zpravodajskou službou. Dále byla rekonstruována jeho zpravodajská síť v zahraničí a konečně sledováním se přišlo na jeho závažné styky, např. s brigádním generálem Hillem, expertem britské IS. Jednou mě zavolal generál Reicin v přítomnosti Klena a předal mi zalepenou kartu, kde byl zachycen v kostce výsledek sledování Píkova pobytu v Londýně v létě 1946 v „Den vítězství“... [generál H. Píka se oslav zúčastnil jako oficiální host; sledování prováděl Adolf Püchler a Alex Davidovič - VZ]

Když mi kartu předával, řekl mi v přítomnosti generála Klena, že tento zápis v zelené kartě je pouze výpis z agenturní zprávy, kterou měl u sebe major Fořt. Tento při odchodu na válečnou školu všechno spálil, že však v hrubých rysech řekne obsah této agenturní zprávy, a abych dle tohoto nyní řečeného udělal novou agenturní zprávu. Tento falzifikát, aby vypadal jako originál, který pochází přímo z Londýna, byl to pro mne úkol těžký. Proto jsem dlouhým a úmorným výslechem bývalého vojenského atašé, generála lelectva, na jehož jméno si již nepamatuji a který již zemřel [Josef Kalla - VZ], rekonstruoval místa děje, tj. setkání generála Píky s vedoucím anglické špionážní služby generálem Davisonem, dokument pořídil [opět ve spolupráci s Přecechtělem - VZ] a přinesl generálu Reicinovi ke schválení. Jeho pobočník kapitán Knop byl přítomen předání spisu.

Generál Reicin úplně zrudl, začal na mně křičet, kdo toto svinstvo vymyslel, že je to lumpárna, něco podobného stvořit, že takové podobné hnusné věci on trpět nebude, papír hodil na zem a vyhodil mne z kanceláře...

Asi za hodinu mě Reicin zavolal a řekl mi: „Tak mi dones to lejtro!“ Falzifikát opravil, byl přeložen do angličtiny a tvořil jeden z důkazů proti generálu Píkovi...”

Později si Nyč ještě vzpomněl, že „přes plk. Chodila byla tato zpráva odeslána pplk. Karlu Vašovi [prokurátor a vyšetřující soudce ve věci generála Píky - VZ]. Za nějaký čas po odeslání této zprávy jsem se sešel s Vašem a dotázel jsem se jej, zda je tato poslední zpráva dobrá, zda je s ní spokojen. Vaš mi na to odpověděl: „Poslyš tato zpráva je výborná, ten starý vůl to sežral komplet a přiznal se k věci, o jakých jsme neměli ani zdání.“ Při tomto se mně dotázel, čím to byl nápad, že to bylo výtečné. Já jsem mu odpověděl, že Frickův. O této rozmluvě s Vašem jsem ihned informoval pplk. Přecechtěla a s radostí jsem mu říkal, že na tuto provokačku Píka vletěl a že ji sežral. O této hnusné provokaci byl z velké části informován i Klen, opravuji byl informován do všech detailů. Chci ještě říci, že při rozmluvě s Vašem mi tento řekl, že nyní Píka toho má dost na dva provazy. Jsem si vědom, že jsem se dopustil touto provokací trestné činnosti...”

Provokaci později potvrdil již citovaný Ludvík Klen, protože v protokole ještě uvedl: „V každém případě však zpráva, která byla předložena pak prokurátorovi a na jejímž základě pak byl později pravděpodobně Píka popraven, byla falsifikát, tj. nebyla originál. Já sám jsem se divil, když pak byl Píka popraven...”

Mnohým by nejspíš už uvedené skutečnosti stačily k vytvoření si obrazu o profilu rehabilitovaného plukovníka, avšak jeho aktivity byly nejen rozsáhlé ale i pestré. Vždy se však jednalo jen o jediné – likvidaci „třídních nepřátel“, jejichž řešení tehdy přinášelo nebývalé možnosti.

„Umění“ provokace OBZ samozřejmě používalo už před únorem 1948, což mimo jiné dokládá i relativně známá „mostecká aféra“ – i zde se setkáme s oběma protagonisty – podplukovníky

Přecechtělem a Nyčem. Tentokrát bylo v Mostě a Teplicích zatčeno na 40 osob, z toho sedm aktivních důstojníků. Ministerstvo národní obrany spolu s ministerstvem vnitra vydalo 17. listopadu 1947 dramatické komuniké o odhalení „rozsáhlé špionážní sítě“, avšak vyšetřovací orgány ministerstva spravedlnosti poměrně brzy odhalily provokační mechanismus celé aféry.

Sekční šéf ministerstva spravedlnosti JUDr. Zdeněk Marjanko, který už dříve odhalil komunistické podvody s administrativními protokoly vyšetřovaných nacistů, „spiknutím“ na Slovensku“, či „dárkových balíčků“ pro náměstka předsedy vlády Petra Zenkla a ministrům Janu Masarykovi a Prokopu Drtinovi, podílel se nyní na odhalení pozadí „mostecké aféry“, proto byl už 23. února 1948 zatčen a krátce poté zemřel na následky mučení při výslechu, což komunistický režim prezentoval jako sebevraždu.

Také jeden z obžalovaných – Pravomil Raichl – byl odsouzen až po „vítězném únoru“ nejprve k trestu smrti, jenž mu byl změněn na doživotí. Naštěstí se mu začátkem roku 1952 podařil útěk z Leopoldova za hranice. Pro komunisty se „mostecká aféra“ od samého počátku stala vhodným nástrojem k vystupňování hysterické propagandy v boji proti „piklům reakce“ a jejich takovým malým „únorem“.

Podplukovník Nyč byl pro tento účel uvolněn i ze sledování generála Píky a společně s Přecechtělem napojen na aparát celé akce.

„Jednou v noci,“ vypověděl později, „byl jsem s podplukovníkem Přecechtělem a ještě s některými důstojníky odeslán na ministerstvo vnitra, kde nám byly dány pokyny pro zahájení mostecké akce. Byl tam dr. Plaček, Milén a dr. Müller. Ten nám vydával příslušné instrukce, u nichž jsme viděli, že jde o nepromyšlenou provokaci. Tuto domněnku z obavy, aby zpravodajská služba nepřišla do špatného světla, protože chtěla dělat dobrou věc, tj. odhalit agenty americké zpravodajské služby, jsem ihned sdělil po příchodu generálovi Klenovi v tom smyslu, že tuto provokačku mohli udělat lépe. Po dlouhém vyšetřování, kdo nám to řekl a jak jsme na to přišli, nám bylo Klenem řečeno, že to žádná provokace není.“

Za několik dnů přišel Plaček k Reicinovi, něco zdlouha vysvětloval, Reicin si mě zavolal a řekl, že ti chlapi to blbě udělali a že schází „cizí moc“ a že z toho bude ostuda. Když se někomu podaří tuto „cizí moc“ nějak kloudně namontovat, bude věřit v účinnost zpravodajské služby. Měl jsem tehdy náhodou u sebe podobenku nějakého Američana, který pendloval jako špión mezi Prahou a Bratislavou. Myslím, že to byl nějaký americký kapitán českého původu, který byl před válkou učitelem angličtiny v Praze a nyní opět působil jako učitel řeči. Kapitána jsem vyslídil v nějaké rodině na Václavském náměstí. Všiml jsem si, že má podobnou tvář jako ten Plačkův provokatér, který dělal mosteckou aféru. Podařilo se mi tu scházející „cizí moc“ udělat a všechny obžalované přesvědčit o totožnosti Plačkova agenta...“

Zahajující „třídní“ zákonnost mohla tedy velmi snadno a poměrně rychle likvidovat „třídního nepřítele“, měla-li k dispozici právě takové důkazy! V říjnu 1948 Reicin do ročního hodnocení plukovníka Nyče napsal: „Je naprosto oddaný lid. dem. zřízení, jeho vymoženostem, spojenectví se SSSR. V únorových událostech přesvědčivě hájil požadavky lidu.“

Příliš tedy nepřekvapí, že si Reicin takového „odborníka“, spíše však veleposlušného služebníka, držel. Nyč byl povýšen na plukovníka 1. března 1948 a začátkem roku 1949 byl jmenován náčelníkem 2. oddělení (tzv. „P“ skupiny – prověřovací) X. odboru ministerstva národní obrany (pozdější kádrová správa MNO) a tedy pověřen tzv. očistou armády. Pro představu o činnosti tohoto oddělení i další činnosti Nyče svědčí hlášení jeho tehdejšího podřízeného Václava Uhry:

„Když byl některý soudruh hotov s konceptem kádrového seznamu a měl připravený všechny materiál, tj. osobní spis a poslední prověření z bydlíště a pracoviště podle předem nařízeného

termínu, ohlásil se s. plukovníku Nyčovi, který přišel na předběžnou kontrolu. Ty okamžiky byly vždycky očekávány s určitým strachem, hlavně po prvním vystoupení s. plukovníka Nyče.

Soudruh Nyč přišel, referent mu předložil všechny materiál a on za přítomnosti referenta začal. Kádrové osoby byly rozděleny v návrhu na skupiny C, B, A. To znamenalo A- spolehlivý, ponechat na ministerstvu národní obrany nebo hlavním štábu, B - přemístit z ústředních úřadů a C - návrh na zvláštní dovolenou. [Tedy faktické propuštění ze služebního poměru - VZ] Snažil jsem se vždycky, abych „C“ návrhy měl řádně doložené závadným materiálem a byl přesvědčen o tom, že se jedná o nepřítele režimu. Když s. Nyč začal, prohlédl celý koncept, spočítal „C“ a celkový stav odboru a řekl buď „To je dobré“ anebo podle počtu osob odboru řekl: „Máš málo C.“

Já jsem se obyčejně ohradil a řekl jsem:

„Soudruhu plukovníku, mám jich jenom tolik, kolik mám materiálu, více jich udělat nemohu.“

Na to soudruh Nyč říkal:

„Má jich být 20 %, tak si to udělej, jak chceš!“

Dále doprovázel svoji kontrolu těmito výroky: „Tak rozumíš, jak to myslím, to přepíšeš, ale musí to být jako teď. To je omáčka a maso sežral pes.“ Když jsem mu na to řekl, ale kde to mám sehnat, když nic není, tak řekl: „Tak to napucuj a je to, pak se můžeš jít třeba vyzpovídat.“ Anebo říkal: „Jdi na měsíc do nemocenské pokladny a tam se to naučíš.“ To bylo na denním pořádku a člověk nevěděl, kdy si dělá legraci a kdy to myslí vážně. Anebo při odchodu řekl: „Tak jsi rozuměl, aby to bylo lepší a když to neumíš, tak se napiš jako poslední do seznamu a pojeděš taky...“

Krátce po převzetí funkce ministra národní obrany JUDr. Alexejem Čepičkou (konec dubna 1950) byl plukovník Nyč ustanoven zástupcem náčelníka VS/MNO a od září 1951 až do svého zatčení 16. července 1952 působil jako náčelník štábu Ústředního výboru civilní obrany Praha.

Zatčen a souzen byl ve spojitosti s „protistátní a protistranickou klikou Reicin-Musil-Klen“, proto ho žaloba „jen“ vinila ze skutků, že „

- a) v úmyslu poškodit armádu, zatajoval před zodpovědnými činiteli skutečnosti, které se dovídal při výkonu své funkce, z nichž vyplynulo, že Reicin dosazuje na důležitá místa v armádě nepřátelské elementy s cílem ochromit činnost v armádě;
- b) z účasti při provokační činnosti za účelem odstranění pracovníků Vojenského technického ústavu ing. [Oldřicha] Lišky a ing. [Oldřicha] Drbala, kteří byli protizákonně odsouzeni a bylo jim takto znemožněno dokončit práce důležité pro obranu státu“.

Na základě tohoto obvinění byl Nyč odsouzen k trestu odnětí svobody na domu osmi let a k trestům vedlejším, včetně ztráty vyznamenání („únor, válečný kříž, čs. medaile Za zásluhy II. třídy“); vojenská hodnost plukovníka mu byla již odňata při přeložení do zálohy 20. července 1953), členství v KSČ pak „pozbyl“ 29. října 1953.

V procesu bylo uznáno dalších pět spoluobviněných vinnými trestnými činy velezrady, vojenské zrady, porušení povinnosti veřejného činitele a zneužití úřední moci. Z nich byl generál Josef Musil (nástupce B. Reicina ve funkci náčelníka vojenské kontrarozvědky) odsouzen k trestu smrti a popraven 9. ledna 1954).

Generál Ludvík Klen (přednosta 2. oddělení [zpravodajského] hlavního štábu) k trestu odnětí svobody na doživotí, avšak díky amnestii prezidenta republiky z 9. května 1960 mu byly zbytek trestu a vedlejší trest ztráty čestných práv občanských prominuty. Dalším třem spoluobviněným byly uloženy tresty odnětí svobody v trvání od tří do čtrnácti let, k nimž byl odsouzen dlouholetý Nyčův spolupracovník Jarmil Přecechtěl, který byl na základě amnestie

prezidenta republiky podmíněčně propuštěn na svobodu již 10. června 1956, zatímco Nyč si trest odnětí svobody odpykal celý – propuštěn byl 26. července 1960.

Rodina byla dle dobových zvyklostí komunistického režimu vystěhována ze svého bytu a žila v podnájmu. Manželka musela nastoupit do zaměstnání – Umělecké výroby v Praze 7. V průběhu doby onemocněla TBC a nebyla plně vyléčena (sám později zemře na embolii plic).

Nyč po propuštění z vězení byl asi rok zaměstnán u Vodních staveb Praha 7 a vedle platu pobíral třetinový důchod. Stále mu však ještě zůstával vedlejší trest ztráty čestných práv občanských, což pochopitelně pokládal za „nespravedlnost“, a proto požádal prezidenta republiky Antonína Novotného, aby mu byl cestou milosti prominut tento trest a současně požádal o prošetření své trestní věci.

Pravda, nebyla to jeho první žádost – v roce 1958 vojenského kolegium Nejvyššího soudu ji ještě zamítlo s odůvodněním, že „B. Nyč byl právem uznán vinným a že rozhodnutí soudu nelze vytýkat pochybení“.

O tři roky později ministr spravedlnosti už doporučuje prezidentovi republiky udělení milosti z těchto důvodů:

„Bohumír Nyč se dopustil nepochybně závažné trestné činnosti a od doby, kdy odpykal soudem uložený trest odnětí svobody, uplynulo dosud teprve sedm měsíců. Přes tuto skutečnost je na místě zvážit, že ve svém jednání příslušníka tehdejšího 5. oddělení ministerstva národní obrany byl odsouzený do značné míry ovlivňován svými představenými Reicinem a Musilem, jejichž zásluhou byly na 5. oddělení zaváděny a praktikovány nezákonné metody, které si on sám osvojil a uplatňoval při své služební činnosti. Nelze nechat také bez povšimnutí, že žadatel se nepodílel na dobrodiní amnestie prezidenta republiky ze dne 9. května 1960, ačkoliv jeho trestná činnost byla nesporně menší intenzity i společenské nebezpečnosti než trestná činnost osob odsouzených pro trestné činy velezrady nebo vyzvědačství, jak tomu bylo konkrétně v téže trestní věci u spoluodsouzeného Ludvíka Klena. Žadateli je nyní 60 let, proti způsobu jeho života nejsou námitky, jeho zdravotní stav je špatný a jeho práce schopnost je značně omezena. Ztráta čestných práv občanských mu pak brání v tom, aby mohlo být přiměřeným způsobem upraveno jeho důchodové zajištění jak se zřetelem na jeho věk, tak i s přihlédnutím k jeho zdravotního stavu. Mám za to, že shora uvedené okolnosti odůvodňují návrh, aby byl žadateli vedlejší trest ztráty čestných práv občanských prominut...“

Antonín Novotný návrhu vyhověl, avšak nejen to, protože v červnu 1964 Nejvyšší soud dospěl k závěru: „podle § 226 písm.a) trestního řádu zprostil jej žaloby, která jej vinila viz ad a) a podle § 223 odstavec 1 trestního řádu zastavit trestní stíhání viz ad b) vzhledem k amnestii prezidenta republiky z 9. května 1960.“

Po roce „logicky“ následovalo rozhodnutí rehabilitační komise ministerstva národní obrany, protože „byl odsouzen i za činy, kterých se nedopustil a trest si odpykal“, a proto se mu má „vrátit hodnost plukovníka v záloze, vrátit vyznamenání, vyměřit a vyplácet vojenský důchod ve výši 1.200 Kčs čistého příjmu“.

Nikomu tenkrát – v polovině šedesátých let 20. století – pomíneme-li jeho oběti s jejich rodinnými příslušníky a tisíce dalších muklů komunistického režimu, nepřipadalo takové jednání a postup „státních a stranických orgánů“ zodpovědných za nápravy křivd v uplynulých letech amorální. Desítky tisíc tzv. třídních nepřátel muselo na podobnou satisfakci čekat další desítky let, a mnozí se jí ani nedožili ...